

Rechtspositie en hulpverleningshouding

Het decreet rechtspositie van de minderjarige in de jeugdhulp (DRM) is van kracht sinds 1 juli 2006¹. Het steunt op bronnen die rechten van kinderen en jongeren bevatten². Dit decreet kent rechten toe aan jongeren in de hulpverlening. De minderjarige³ wordt derhalve beschouwd als een volwaardige partner.

Voor de diagnostische protocollen zijn alle rechten uit het DRM⁴ in meer of mindere mate relevant. Vanuit het recht op jeugdhulp en het recht op instemming en vrije keuze op buitengerechtelijke jeugdhulp heeft de minderjarige leerling het recht om bij het CLB aan te kloppen voor hulp en – nadat er duidelijk, op zijn niveau, gecommuniceerd is en de leerling duidelijk geïnformeerd is over wat de hulp juist inhoudt - er al dan niet mee in te stemmen. Hierbij heeft de leerling ten allen tijden recht op een vertrouwenspersoon die hem/haar ondersteunt tijdens het hulpverleningsproces. Door te kiezen voor een handelingsgerichte benadering van hulpvragen, komen de protocollen tegemoet aan het *recht* van de hulpvrager op een kwaliteitsvolle benadering van zijn probleem. De CLB-medewerker gaat steeds in open dialoog met de leerling en heeft hierbij voortdurend oog voor de inspraak en participatie van de leerling. Tijdens het diagnostische proces heeft de CLB-medewerker permanent aandacht voor het recht op informatie, voor het belang van de inbreng van alle betrokkenen en voor het streven naar consensus en afstemming met respect voor het gezinsleven. Op deze manier wordt er o.a. tegemoet gekomen aan het recht op informatie en duidelijke communicatie en aan het recht op inspraak en participatie. Het advies wordt een aanbod dat voor alle betrokkenen aanvaardbaar is als resultaat van een emancipatorisch en participatief proces. Het HGD-advies wordt, met respect voor de privacy, door het CLB neergeschreven in een veilig bewaard dossier dat de leerling steeds mag inkijken indien gewenst.

Sinds 1 september 2023 is het decreet leersteun⁵ van kracht. Dit decreet bevat o.a. specifieke rechten voor de leerlingen met betrekking tot de inzage en overdracht van leerlingengegevens. Ook in het 'Decreet Leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding' staat beschreven hoe de informatie-uitwisseling tussen een school (met ambtsgeheim) en een CLB (met beroepsgeheim) dient te gebeuren⁶.

Voor meer informatie bekijk ook: <https://www.rechtspositie.be/>

¹ [Decreet betreffende de rechtspositie van de minderjarige in de integrale jeugdhulp.](#)

² Het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind en de wet op de Privacy.

³ Het DRM is van toepassing op alle sectoren en voorzieningen van de integrale jeugdhulp en de voorzieningen of instellingen voor de opvang van jeugddelinquenten. Het decreet geldt niet in ziekenhuizen, scholen of psychiatrische voorzieningen. Het DRM geldt ook voor meerderjarigen binnen de (verlengde) jeugdhulp en in grote mate ook voor jongeren tegen wie een reactie loopt in het kader van het decreet Jeugddelinquentierecht.

⁴ De rechten uit het decreet rechtspositie van de minderjarige in de jeugdhulp hebben betrekking op: recht op jeugdhulp, recht op instemming met en vrije keuze van de buitengerechtelijke jeugdhulp, recht op informatie en duidelijke communicatie, , recht op respect voor het gezinsleven, recht op inspraak en participatie, het dossier, recht op bijstand, recht op privacy, recht op een vrij besteedbaar bedrag, recht op een menswaardige behandeling, klachtrecht.

⁵Zie [Omzendbrief leersteun](https://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document/16028) <https://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document/16028>

⁶ Zie artikel 14 'Decreet Leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding'